

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513204286
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513204286.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Bratislava, Justičná 9, IČO: 36 789 615, proti žalovanému: O. B., nar. X.X.XXXX, adresa K. B. XXX, o zaplatenie 694,41 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 10C/122/2013-54 zo dňa 6.4.2017 - voči časti zamietajúcej časti výroku I. o zaplatenie sumy 440,15 Eur s príslušenstvom a v časti výroku II. o trovách konania, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej zamietajúcej časti výroku I. o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 40,15 Eur od 26.8.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 40,15 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 100 Eur od 3.9.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 100 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 150 Eur od 8.9.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 150 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 150 Eur od 21.9.2009 do 17.9.2014 a vo výške 0,95% ročne zo sumy 150 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia p o t v r d z u j e, vo zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti rozsudok m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 440,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 440,15 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 26,76%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu žalobcu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, § 2, § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, § 37 ods. 1, § 39, § 43a ods. 1, § 52 ods. 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 107 ods. 1, 2, § 122 ods. 2, 3, § 451 ods. 1 a 2 a § 457 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a) a b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, ako aj ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase rozhodovania súdu.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi stranami bola dňa 2.2.2007 uzavretá individuálne špecifikovaná spotrebiteľská zmluva o úvere s jednorazovým čerpaním, ktorej

súčasťou bolo tiež žalobcom vopred naformulované zmluvné dojednanie, uvedené drobným písmom v závere lícnej strany formulára, podľa ktorého podpisom úverovej zmluvy jej účastníci zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Súd mal za to, že žalovaný vstupoval do právneho vzťahu so žalobcom práve za účelom zabezpečenia si finančných prostriedkov prostredníctvom klasického úveru s jednorazovým čerpaním, t. j. sumy 19.823,- Sk, t. j. 658,- Eur, avšak podpis vyjadrujúci jeho vôľu uzavrieť úverovú zmluvu znamenal zároveň aj formálny súhlas so zmluvným dojednaním týkajúcim sa zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru (RÚ I, RÚ II), ktoré vzhľadom na štandardizovaný typ zmluvy nebolo v jeho možnostiach ovplyvniť, resp. odmietnuť. Súd vyhodnotil takýto prístup v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch, keď dodávateľ vnucuje spotrebiteľovi iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom čase vo sfére jeho záujmu, ako priečiaci sa dobrým mravom, v dôsledku čoho je potom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Záver o neplatnosti právneho úkonu žalovaného, ktorý mal podpisom vyjadriť svoju vôľu uzavrieť so žalobcom okrem úverovej zmluvy i zmluvu o revolvingovom úvere, vyvodil súd tiež z rozporu s ustanoveniami § 37 ods. 1 a § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže s ohľadom na zistené skutočnosti možno usudzovať nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalovaného, keď právny úkon žalovaného nebol v tomto prípade prejavom jeho skutočnej (danej) vôle, ale vôle žalobcu ako výlučného zostavovateľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd poukázal tiež na to, že zmluvné dojednanie o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj z nej vyplývajúce práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré boli upravené v úverových zmluvných podmienkach, sú všeobecné a neurčité, čo je v rozpore s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň tieto dojednania neobsahujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch stanovuje pre platnosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere písomnú formu, pre dodržanie ktorej sa vo všeobecnosti vyžaduje jednak písomný prejav a jednak podpis konajúcej osoby. Preto v danej veci dojednanie o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere obsiahnuté v úverovej zmluve je neplatné, v dôsledku čoho potom nie je daná podmienka písomnej formy zmluvy, nároky z ktorej si žalobca uplatnil v tomto konaní. Na tom podľa súdu nič nemení ani tá skutočnosť, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere, došlo k vzájomnému plneniu medzi účastníkmi, keďže z dikcie § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že absencia písomnej formy spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy. Pretože však žalovaný plnením žalobcu získal majetkový prospech na základe neplatného právneho úkonu, súd posudzoval nároky uplatnené v konaní podľa ustanovení § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, konkrétne podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Z predloženého výpisu z úverového účtu potom vyplynulo, že žalovaný od žalobcu na základe neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere získal sumu 1.778,26 Eur, pričom mu vrátil sumu 1.338,11 Eur. Pokiaľ ide o úroky, poplatky za výber hotovosti z bankomatu a za vedenie účtu, ako aj sankčné plnenia, tieto boli žalovanému účtované bez právneho dôvodu, keďže zmluva je v celom rozsahu, a teda aj vo vzťahu ku konkrétnym zmluvným dojednaniám týkajúcim sa úrokov, poplatkov, či sankcií (zmluvných pokút) neplatná, a preto ich nemožno započítavať na ťarchu žalovaného. Skutočná pohľadávka žalobcu voči žalovanému tak predstavuje sumu 440,15 Eur, ktorá zodpovedá rozdielu medzi sumou peňažných prostriedkov žalobcom poskytnutých a sumou, ktorú žalovaný žalobcovi už vrátil, a teda rozsahu, v akom sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil.

4. Súd ďalej v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. pristúpil z úradnej povinnosti ku skúmaniu, či nárok žalobcu nie je premlčaný, keď mal za to, že uvedené ustanovenie má procesný charakter, pričom orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, teda aj súdu, ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Na premlčanie potom aplikoval ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka viazal na okamih čerpania jednotlivých súm žalovaným. Mal za to, že 3-ročná premlčacia doba začala plynúť najneskôr od nasledujúceho dňa po poslednom čerpaní finančných prostriedkov žalovaným, ktoré bolo dňa 21.9.2009, teda od 22.9.2009 a márne uplynula dňa 24.9.2012 v pondelok (keďže 22.9.2012 pripadlo na sobotu a najbližší pracovný deň bol pondelok 24.9.2012). Žaloba bola na súd podaná až 25.3.2013, čo je po uplynutí premlčacej doby, pričom premlčanie sa týka aj úrokov z omeškania. Vzhľadom na uvedené, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), avšak v spore v celom rozsahu úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (poukazujúc na čl. 17 CSP), pretože mu žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prostredníctvom svojho právneho zastúpenia žalobca a navrhol ho zmeniť tak, že súd zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 440,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 40,15 Eur odo dňa 26.8.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 100,- Eur od 3.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 8.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 21.9.2009 do zaplatenia, ako aj trov právneho zastúpenia a trov konania v plnej výške. Ako odvolacie dôvody uviedol tie, ktoré vyplývajú u ust. § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na závery súdu, že zmluva o revolvingovom úvere, z ktorej žalobca odvodzuje nárok uplatnený v danom spore, je absolútne neplatným právnym úkonom, preto súd posudzoval žalobcom uplatnený nárok podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom dospel k záveru, že žalovaný sa voči žalobcovi bezdôvodne obohatil o sumu vo výške 440,15 Eur, keďže čerpal finančné prostriedky vo výške 1.778,26 Eur a celkovo uhradil žalobcovi sumu vo výške 1.338,11 Eur. Ďalej súd skúmal, či nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 440,15 Eur nie je premlčaný, pričom dospel k záveru, že je premlčaný, keďže žalovaný uskutočnil posledné čerpanie dňa 21.9.2009 a žaloba bola podaná až v marci 2013. Súd pritom prihliadal na premlčanie ex offa v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže žalovaný voči uplatnenému nároku nevzniesol námietku premlčania. Následne súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobca bol toho názoru, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, je v rozpore s ústavným právom žalobcu na súdnu ochranu, pretože v civilnom procese jednostranne zvyhodňuje dlžníka/spotrebiteľa, keď súd je, v rozpore s princípom nestrannosti a nezávislosti (čl. 1 CSP), povinný prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Žalobca je toho názoru, že súd mal žalobcovi priznať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 440,15 Eur vrátane úrokov z omeškania, keďže žalovaný v spore nevzniesol námietku premlčania. Aplikáciou ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa zaťažil súd napadnuté rozhodnutie vadami v zmysle vyššie uvedených odvolacích dôvodov. Žalobca poukázal na to, že t. č. prebieha pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016 konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy SR o súlade § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 Ústavy SR. Ústavný súd SR uznesením zo dňa 9.11.2016, č. k. PL. ÚS 11/2016-7 prijal návrh Okresného súdu Košice II. na ďalšie konanie. Preto žalobca navrhuje, aby súd konanie v súlade s ust. § 164 CSP prerušil až do skončenia konania, ktoré prebieha pred Ústavným súdom pod sp. zn. PL. ÚS 11/2016, keďže prípadné rozhodnutie Ústavným súdom podľa návrhu Okresného súdu Košice II., by malo význam aj pre toto konkrétne konanie.

7. Žalobca teda navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že mu prizná sumu 440,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 40,15 Eur odo dňa 26.8.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 100,- Eur od 3.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 8.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 21.9.2009 do zaplatenia s tým, že úroky z omeškania boli určené odo dní 26.8.2009, 3.9.2009, 8.9.2009 a 21.9.2009, čo sú dni, kedy žalovaný uskutočnil čerpania finančných prostriedkov, ktoré je povinný vrátiť žalobcovi, a teda kedy sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Každý z uvedených dní je zároveň dňom omeškania s plnením peňažného dlhu; úroková sadzba ECB k prvému dňu omeškania bola 1%. Poukázal na znenie ust. § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a na to, že záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným z bezdôvodného obohatenia vznikol dňa 26.8.2009, 3.9.2009, 8.9.2009 a 21.9.2009. Uplatnil si tiež náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

8. Žalovaný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a §

363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v časti napadnutej zamietajúcej časti výroku I. je čiastočne dôvodné, s čím súvisela následne potreba zmeniť aj závislý výrok o náhrade trov konania.

10. Žalobca v odvolacom konaní nenapáda zamietajúci výrok napadnutého rozsudku v celom jeho rozsahu, ale len v časti o zaplatenie sumy 440,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 40,15 Eur odo dňa 26.8.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 100,- Eur od 3.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 8.9.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 150,- Eur od 21.9.2009 do zaplatenia, preto je napadnutý rozsudok vo zvyšnej zamietajúcej časti o zaplatenie sumy 254,26 Eur právoplatný.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzenom rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu v časti o zaplatenie sumy 440,15 Eur s príslušenstvom zamietol, včítane závislého výroku o trovách prvoinštančného konania.

12. V danom prípade žalobca nenapádal skutkové a právne závery súdu prvej inštancie spočívajúce v tom, že medzi žalobcom a žalovaným nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, preto plnením žalobcu získal žalovaný bezdôvodné obohatenie v sume 440,15 Eur ako rozdiel medzi sumou čerpaných finančných prostriedkov 1.778,26 Eur a žalovaným splatenou sumou 1.338,11 Eur. Aj s ohľadom na uvedené sa v odvolacom konaní domáhal už len zaplatenia nesplateného zvyšku poskytnutých peňažných prostriedkov, t. j. sumy 440,15 Eur spolu so zákonnými úrokmi z omeškania. Vzhľadom na to, že žalobca právne závery prvoinštančného súdu o neplatnosti uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a posúdenia nároku žalobcu titulom bezdôvodného obohatenia sa žalovaného neučinil predmetom odvolacieho prieskumu, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa nimi viac nezaoberal (ani zaoberať nemohol).

13. S ohľadom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom, ostávalo odvolaciemu súdu posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne právne záveru, keď ex offio aplikujúc ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ustálil, že uplatnený nárok žalobcu titulom bezdôvodného obohatenia žalobcu je v celom rozsahu premlčaný, a preto je dôvodné žalobu zamietnuť.

14. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

15. Podľa § 193 veta prvá CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

16. Vzhľadom na právoplatný nález Ústavného súdu SR vo veci č. k. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018, sa v predmetnej veci stalo základnou právnou otázkou, či na daný prípad bolo možné aplikovať ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, teda či súd mohol z úradnej povinnosti, teda bez vzniesenia námietky premlčania žalovaným, skúmať, či nárok žalobcu je premlčaný, a to aj so zreteľom na skutočnosť, že na Ústavný súd SR bol už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie podaný návrh na posúdenie súladu ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

17. Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 26.7.2018, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo

zákonny dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

18. V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§100 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Ustanovenie § 5b bolo do Zákona o ochrane spotrebiteľa vnesené novelou, zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom platnosť a účinnosť nadobudlo 1. mája 2014. Na základe predmetného ustanovenia § 5b z. č. 250/2007 Z. z., sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) ukladala povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovoľá. Predmetnému ustanoveniu sa prisudzoval v súdnej praxi procesný charakter, preto bolo aplikované súdmi aj v konaniach, ktoré sa začali ešte pred účinnosťou tohto ustanovenia.

20. Dňa 8.9.2015 podal Okresný súd Košice II. na Ústavný súd SR návrh na rozhodovanie o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd SR tento návrh prijal na ďalšie konanie uznesením zo dňa 9.11.2016 pod č. k. PL. ÚS 11/2016-7.

21. Nálezom PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018 Ústavný súd SR rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Predmetný nález bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 27.9.2018, čím stratilo ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. účinnosť.

22. Ústavný súd SR vo svojom náleze PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018 v bode 51. uzavrel, že predmetné ustanovenie prekračuje prah komponentu právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu, ako aj práva na súdnu ochranu, čím je porušený princíp legality ako komponent procesnej férovosti, a takto aj „férovosť“ legislatívna chránená čl. 1 ods. 1 Ústavy.

23. Podľa § 41 ods. 2 zák. č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, nález, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlásenie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov.

24. Podľa § 41a ods. 1 zák. č. 38/1993 Zb., právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

25. Podľa § 41b ods. 2 zák. č. 38/1993 Zb., ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v civilnom procese alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

26. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

27. V právnoaplikačnej praxi sa uplatňuje základné interpretačné pravidlo zakotvené v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Ide o generálny interpretačný princíp uplatňovaný súdom aj vo svojej rozhodovacej činnosti.

28. Ústavný súd SR vo svojom náleze č. k. I. ÚS 316/06-37 zo dňa 20.12.2006 konštatoval, že: „Hoci Ústava SR a Zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc.

Ak sa totiž tieto účinky prejavujú *ex tunc* vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori to musí tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. ... Takýto záver korešponduje aj so stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/06 z 11.10.2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu...“ (rovnako aj nález Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 48/06-24 zo dňa 14.6.2006).

29. Vzhľadom na uvedené východiská platí, že nálezom Ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 11/2016 stratilo ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. účinnosť *ex tunc*, t. j. bolo anulované od počiatku, hľadá sa naň ako by nikdy nebolo účinné, a teda nikdy nebolo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. V zmysle ust. čl. 152 ods. 4 Ústavy SR predmetné ustanovenie nemalo byť v právnej praxi ani nikdy aplikované. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danom prípade oprel svoje zamietajúce rozhodnutie o také znenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z., ktoré v čase jeho rozhodovania nebolo účinné, teda súd rozhodol v rozpore s Ústavou SR a zákonom, čím nielenže vec nesprávne právne posúdil, keď pristúpil k posudzovaniu otázky premičania nároku žalobcu z úradnej povinnosti a nie na námietku dlžníka, ale nakoľko nezvolil postup podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, svojím postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Pokiaľ však ide o návrh žalobcu v podanom odvolaní na prerušenie konania do skončenia konania na Ústavnom súde SR pod sp. zn. RVP 12672/2015, ktoré konanie bolo práve konaním o súlade ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. s Ústavou SR a skončilo sa právoplatne nálezom Ústavného súdu SR č. k. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018, uverejneným v Zbierke zákonov dňa 27.9.2018, vzhľadom na skutočnosť, že dané konanie pred Ústavným súdom už bolo právoplatne skončené, čím čas na ktorý bolo navrhnuté prerušenie konania uplynul, považoval odvolací súd návrh odvolateľa na prerušenie konania už za bezpredmetný a preto o ňom s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania (čl. 17 základných princípov CSP) ani nerozhodoval.

31. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má odvolací súd za to, že v danom prípade podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 5b zák. č. 250/2017 Z. z. o ochrane spotrebiteľa splnené neboli. Nárok žalobcu, požadujúceho v odvolacom konaní už iba zaplataenie nesplatenej sumy poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 440,15 Eur (rozdiel medzi sumou poskytnutých prostriedkov 1.778,26 Eur a žalovaným celkom zaplataenou sumou 1.338,11 Eur) titulom bezdôvodného obohatenia, je teda dôvodný.

32. Pokiaľ sa týka žalobcom uplatneného nároku na úrok z omeškania z uplatnenej sumy bezdôvodného obohatenia, odvolací súd má za to, že úroky z omeškania možno priznať žalobcovi iba od toho času, kedy sa dlžník, t. j. žalovaný dostal do omeškania. Keďže v Občianskom zákonníku pri bezdôvodnom obohatení nie je ustanovený čas plnenia, treba podľa § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že dlžník je povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. V danom prípade sa žalovaný so svojím plnením, ktoré je bezdôvodným obohatením, mohol dostať do omeškania až potom, ako nevydal žalobcovi požadované plnenie potom, ako ho žalobca k jeho vydaniu vyzval listom zo dňa 28.6.2010. Pretože však žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň list zo dňa 28.6.2010 žalovanému doručil, odvolací súd považoval pre účely nároku žalobcu na platenie úrokov z omeškania, za relevantné až doručenie žaloby žalovanému dňa 16.9.2014 (utorok) za moment, ktorým sa žalovaný dozvedel, že žalobca od neho žiada vydať požadované bezdôvodné obohatenie. Žalovaný tak bol povinný plniť prvého dňa potom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal, t. j. dňa 17.9.2014 (najbližší nasledujúci pracovný deň po doručení žaloby) a keďže v tento deň žalovaný žalobcovi neplnil, dostal sa dňa 18.9.2014 do omeškania, preto odvolací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatať žalobcovi úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z., v zmysle ktorých má žalobca v danom prípade nárok na zaplataenie úroku z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška základnej úrokovej sadzby ECB ku dňu 18.9.2014 bola 0,05 %, preto má žalobca nárok na zaplataenie úroku z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 440,15 Eur od 18.9.2014 do zaplataenia.

33. Odvolací súd preto v súlade s ustanovením § 388 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie sumy 440,15 Eur s príslušenstvom zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 440,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 440,15 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia a vo zvyšnej zamietajúcej časti požadovaných úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 40,15 Eur od 26.8.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 40,15 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 100 Eur od 3.9.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 100 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 150 Eur od 8.9.2009 do 17.9.2014, vo výške 0,95% ročne zo sumy 150 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 150 Eur od 21.9.2009 do 17.9.2014 a vo výške 0,95% ročne zo sumy 150 Eur od 18.9.2014 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

34. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd s použitím § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) podľa pomeru jeho úspechu vo veci, proti prevažne neúspešnému žalovanému. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 694,41 Eur s príslušenstvom, pričom úspešný bol iba v časti o zaplatenie sumy 440,15 Eur s príslušenstvom. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 63,38% ($440,15 \text{ Eur} : 694,41 \text{ Eur} \times 100$) a hrubý úspech žalovaného v rozsahu 36,62% ($100\% - 63,38\%$) a tým je daný prevažný čistý úspech žalobcu v rozsahu 26,76% ($63,38\% - 36,62\%$), čo v konečnom dôsledku znamená právo žalobcu na náhradu účelne vynaložených trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) práve takýmto percentom. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).